

Sygn. akt XP 362/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lutego 2018 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia Wydział X Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Anna Garncarz

Protokolant: Dorota Wabnitz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 lutego 2018 r. we W.

sprawy z powództwa B. R.

przeciwko (...) spółka z o.o. z siedzibą w Chlewni

o wynagrodzenie, ekwiwalent za urlop, odprawę w związku z rozwiązaniem umowy o pracę z przyczyn nietyczących pracownika

I. zasądza od strony pozwanej (...) spółka z o.o. z siedzibą w Chlewni na rzecz powoda B. R. kwotę: 11.276 zł (jedenaście tysięcy dwieście siedemdziesiąt sześć złotych) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od:

- kwoty 1.850 zł od dnia 11.09.2016 r. do dnia zapłaty
- kwoty 1.850 zł od dnia 11.10.2016 r. do dnia zapłaty
- kwoty 1.850 zł od dnia 11.11.2016 r. do dnia zapłaty
- kwoty 1.850 zł od dnia 11.12.2016 r. do dnia zapłaty
- kwoty 3.700 zł od dnia 01.12.2016 r. do dnia zapłaty
- kwoty 176 zł od dnia 01.12.2016 r. do dnia zapłaty

II. dalej idące powództwo oddala,

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.700 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

IV. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 1.850 zł;

V. orzeka, że nieuiszczone koszty sądowe ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Powód B. R. pozwem z 28 kwietnia 2017 r. (data stempla pocztowego), sprecyzowanym pismem z 18 maja 2017 r., skierowanym przeciwko (...) sp. z o.o. z siedzibą w Chlewni, wniósł o zasądzenie od strony pozwanej: (1) kwoty 7.400,00 zł tytułem wynagrodzenia za pracę za okres sierpień-listopad 2016 r.; (2) kwoty 3.700,00 zł tytułem odprawy pieniężnej; (3) kwoty 352,00 zł tytułem ekwiwalentu za niewykorzystane 4 dni urlopu wypoczynkowego wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od:

- kwoty 1.850,00 zł od dnia 11.09.2016 r. do dnia zapłaty,
- kwoty 1.850,00 zł od dnia 11.10.2016 r. do dnia zapłaty,
- kwoty 1.850,00 zł od dnia 11.11.2016 r. do dnia zapłaty,
- kwoty 1.850,00 zł od dnia 11.12.2016 r. do dnia zapłaty,
- kwoty 3.700,00 zł od dnia 01.12.2016 r. do dnia zapłaty,
- kwoty 352,00 zł od dnia 01.12.2016 r. do dnia zapłaty

oraz zasądzenia od strony pozwanej zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przewidzianym.

Uzasadniając swoje żądania powód podniósł, że łączący strony stosunek pracy ustał z dniem 30 listopada 2016 r. na skutek złożonego przez pracodawcę oświadczenia o wypowiedzeniu stosunku pracy. Za miesiące lipiec-listopad 2016 r. pracodawca nie wypłacił należnego mu wynagrodzenia za pracę, jak również ekwiwalentu za niewykorzystane 4 dni urlopu wypoczynkowego oraz odprawy pieniężnej w wysokości dwumiesięcznego wynagrodzenia w związku z rozwiązaniem stosunku pracy z przyczyn leżących po stronie pracodawcy (k. 3-6, 26-27).

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym, Sąd nakazał stronie pozwanej, żeby w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłaciła na rzecz powoda kwotę: 11.452,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od:

- kwoty 1850 zł od dnia 11.09.2016 roku do dnia zapłaty,
- kwoty 1850 zł od dnia 11.10.2016 roku do dnia zapłaty,
- kwoty 1850 zł od dnia 11.11.2016 roku do dnia zapłaty,
- kwoty 1850 zł od dnia 11.12.2016 roku do dnia zapłaty,
- kwoty 3700 zł od dnia 01.12.2016 roku do dnia zapłaty,
- kwoty 352 zł od dnia 01.12.2016 roku do dnia zapłaty

oraz kwotę 2.400,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, a ponadto uiszczała na rzecz Skarbu Państwa kwotę 144,00 zł tytułem opłaty od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony z mocy ustawy albo wniosła w tymże terminie sprzeciw.

Strona pozwana złożyła w przewidzianym terminie sprzeciw od nakazu zapłaty zaskarżając nakaz w całości, wnosząc jednocześnie o zwrot kosztów sądowych.

Uzasadniając swoje stanowisko, strona pozwana wskazała, że uznaje roszczenie co do zasady lecz zarzuciła, że wynagrodzenie zostało już wypłacone powodowi przez Wojewódzki Urząd Pracy - FGŚP w W.. Tym samym zobowiązania te zostały przejęte przez Fundusz (k. 33-38).

Pismem z 1 sierpnia 2017 r. powód cofnął częściowo pozew w zakresie ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy ponad kwotę 176,00 zł i sprecyzował, że z tego tytułu wnosi o zasądzenie kwoty 176,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od 1 grudnia 2016 r (k. 68).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny

Powód, B. R., od 2 listopada 2007 r. był zatrudniony w spółce (...) sp. z o.o. z siedzibą w K. na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy. Z dniem 1 kwietnia 2015 r. dotychczasowy zakład pracy powoda został przejęty przez stronę pozwaną (...) sp. z o.o. z siedzibą w Chlebni.

Łącząca strony umowa o pracę uległa rozwiązaniu 30 listopada 2016 r. na skutek wypowiedzenia złożonego przez stronę pozwaną. Przyczyną rozwiązania stosunku pracy było zmniejszenie zatrudnienia z przyczyn nie dotyczących pracowników, skutkujące likwidacją stanowiska pracy powoda, a będącym następstwem restrukturyzacji działalności pracodawcy w zakresie obsługi przesyłek listowych. Strona pozwana nie wypłaciła powodowi odprawy pieniężnej.

Miesięczne wynagrodzenie zasadnicze powoda wynosiło 1.850,00 zł brutto. Powód nie otrzymał wynagrodzenia za miesiące:

- sierpień 2016 r. w kwocie 1.850,00 zł brutto,
- wrzesień 2016 r. w kwocie 1.850,00 zł brutto,
- październik 2016 r. w kwocie 1.850,00 zł brutto,
- listopad 2016 r. w kwocie 1.850,00 zł brutto.

W 2016 r. powód wykorzystał 22 dni urlopu wypoczynkowego. W momencie rozwiązania stosunku pracy powód miał niewykorzystane 2 dni urlopu wypoczynkowego. Strona pozwana nie wypłaciła powodowi ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

Dowód:

- Okoliczności bezsporne, a nadto dowody z dokumentów przedstawione przez powoda – karta 11-21.

Powód nie składał wniosku do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w W. o wypłatę z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych należnych mu od strony pozwanej świadczeń i Fundusz nie dokonywał na jego rzecz żadnych wypłat.

Dowód:

- Pismo powoda z 01.08.2017 r. – karta 68,
- Pismo (...) w W. z 03.11.2017 r. – karta 88.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części.

W świetle całkowitej bierności dowodowej w procesie strony pozwanej, stan faktyczny w sprawie, Sąd ustalił w oparciu o przedstawione przez powoda dowody z dokumentów dotyczących jego zatrudnienia, jak również pisma Wojewódzkiego Urzędu Pracy w W., które zostały sporządzone w przewidzianej formie, a ich autentyczność, nie została skutecznie zakwestionowana przez strony w toku postępowania. Dokumenty te okazały się wystarczające do dokonania istotnych ustaleń faktycznych, dlatego Sąd pominął wnioskowany przez powoda dowód z przesłuchania stron.

Zgodnie z ogólną regułą obowiązującą w procesie cywilnym, jeżeli ktoś powołuje się przed sądem na jakiś fakt, z którym prawo wiąże pewne korzystne dla niego konsekwencje prawne, a fakt ów nie zostanie udowodniony, to wówczas jego roszczenie nie zostanie przez Sąd uwzględnione (art. 6 k.c.).

Zgodnie z drugą regułą, wypływającą z art. 232 k.p.c. to strony procesowe obowiązane są wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Sąd jest, więc zasadniczo związany jedynie informacjami

zawartymi w materiale dowodowym przedstawionym przez strony, a dopuszczanie przez Sąd dowodu z urzędu (art. 232 k.p.c. zd. drugie) ma charakter wyjątkowy.

Podkreślić należy, że zasady art. 6 k.c. i 232 k.p.c., nie określają jedynie zakresu obowiązku zgłaszania dowodów przez strony, ale rozumiane muszą być przede wszystkim w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swoich twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu co do tych okoliczności na niej spoczywał.

Pracodawca winien prowadzić dokumentację wypłacanego wynagrodzenia, w tym również powodowi.

Strona pozwana nie przedstawiła w niniejszej sprawie żadnego dowodu na okoliczność, że faktycznie wypłaciła powodowi należne wynagrodzenie, a także, że rozwiązując umowę o pracę wypłaciła mu również odprawę pieniężną i ekwiwalent za urlop, tym samym nie dopełniła spoczywających na niej obowiązków.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 1999 r.: „Pracodawca, który wbrew obowiązkowi przewidzianemu w art. 94 pkt 9a KP nie prowadzi list obecności, list płac ani innej dokumentacji ewidencjonującej czas pracy pracownika i wypłacanego mu wynagrodzenia, musi liczyć się z tym, że będzie na nim spoczywał ciężar udowodnienia nieobecności pracownika, jej rozmiaru oraz wypłaconego wynagrodzenia”. (OSNP 2000/15/579, I PKN 62/99).

Pozwany nie przedstawił powyższej dokumentacji – zatem skoro taka sytuacja miała miejsce – Sąd w całości dał wiarę stronie powodowej, że nie zostały jej wypłacone należności z tytułu pracy powoda u strony pozwanej.

Zaznaczyć należy, że nie jest rzeczą Sądu poszukiwanie za stroną dowodów przez nią niewskazanych, mających na celu udowodnienie jej twierdzeń (co wyraźnie podkreślił Sąd Najwyższy w wyroku z 17.12.1996 r. OSN 1997, poz.76). Dopuszczenie dowodów z urzędu oraz poszukiwanie okoliczności, na jakie mają być powołane poszczególne dowody jest bowiem prawem, a nie obowiązkiem Sądu, z którego to prawa powinien szczególnie ostrożnie korzystać, tak by swym działaniem nie wspierał żadnej ze stron procesu, a w szczególności nie działał na rzecz strony, która w procesie zachowuje się biernie.

W niniejszej sprawie pozwany, poza gołosłownymi twierdzeniami nie przedstawił żadnego dowodu na poparcie swojego stanowiska. Mając na względzie powyższe Sąd uwzględnił powództwo w zakresie podtrzymanego żądania.

W treści sprzeciwu strony pozwanej, wprawdzie wniosła ona o oddalenie powództwa, lecz jednocześnie znalazło się tam sformułowanie, że strona pozwana „uznaje roszczenie w całości”.

Zgodnie z treścią art. 231 § 2 k.p.c. sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa.

Uznanie powództwa jest aktem dyspozycyjności materialnej pozwanego, który za zasadne uznaje zarówno roszczenie powoda, jak i przyznaje uzasadniające je przytoczone przez powoda okoliczności faktyczne, a w konsekwencji godzi się na wydanie wyroku uwzględniającego żądanie pozwu (zob. wyrok SN z dnia 14 września 1983 roku, III CRN 188/83, OSNC 1984, nr 4, poz. 60). Jest to stanowcze, bezwarunkowe oświadczenie woli i wiedzy pozwanego. Nadal zachowuje aktualność dotychczasowe orzecznictwo Sądu Najwyższego stwierdzające, że uznanie będące aktem dyspozytywnym o ograniczonym zakresie obejmuje zarówno okoliczności faktyczne, jak i podstawę prawną danej sprawy, tzn. zespół obowiązujących przepisów, na podstawie których sąd ma wydać rozstrzygnięcie (np. wyrok SN z dnia 28.10.1976 r., IIICRN 232/76, OSNCP 1977 r., nr 5-6 poz. 101). Sąd co do zasady jest związany uznaniem. Obowiązany jest jednak dokonać oceny, czy czynność ta nie jest sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa.

Strona pozwana w sprzeciwie od nakazu zapłaty, wprawdzie wskazała, że zaskarża go w całości (pkt 6), nie zgłosiła jednak żadnych zarzutów (pkt 7), a w uzasadnieniu sprzeciwu oświadczyła, że uznaje roszczenia powoda co do zasady, powołując się dalej jedynie na to, że uznane przez nią żądania powoda zostały już mu wypłacone przez Wojewódzki

Urząd Pracy – Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w W., w związku z czym powództwo nie powinno zasługiwać na uwzględnienie.

Jednak jak wynika z oświadczenia z pisma Gwarantowanego Funduszu Świadczeń Pracowniczych, powodowi nie zostały wypłacone żadne należności z tego funduszu.

Skoro więc strona pozwana uznała roszczenia powoda co do zasady w całości i jednocześnie bezsporne było, że świadczenia te nie zostały mu wypłacone przez pracodawcę, a postępowanie dowodowe nie wykazało, aby zostały one faktycznie uregulowane przez Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, tak jak twierdziła to strona pozwana, to obowiązek ich wypłaty powodowi spoczywa nadal na stronie pozwanej, jako jego byłego pracodawcy. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na całkowicie bierną postawę strony pozwanej, zaprezentowaną w niniejszym postępowaniu. Ani strona pozwana pomimo, że była zawiadamiana o terminach rozpraw, ani jej pełnomocnik nie uczestniczyli w żadnej rozprawie.

Podstawy roszczenia powoda o wynagrodzenie za pracę należy upatrywać w treści art. 22 k.p., z którego wynika obowiązek zatrudnienia pracownika za wynagrodzeniem. W sprawie bezsporna była wysokość wynagrodzenia zasadniczego powoda, które wynosiło 1.850,00 zł brutto miesięcznie oraz to, że strona pozwana nie wypłaciła mu wynagrodzenia za sporne miesiące.

Obowiązek wypłaty odprawy pieniężnej wynika natomiast z treści art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracownika (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1474 ze zm.). Bezsporne było, że do rozwiązania stosunku pracy przez stronę pozwaną doszło z przyczyn nie dotyczących pracownika. Powód był zatrudniony łącznie dłużej niż 8 lat, w związku z czym, przysługiwała mu trzymiesięczna odprawa pieniężna. Do stażu pracy, od którego zależy wysokość odprawy, należy bowiem zaliczyć również okresy zatrudnienia pracownika przypadające u poprzedniego pracodawcy, jeżeli zmiana pracodawcy nastąpiła na zasadach określonych w art. 23¹ k.p., tak jak miało to miejsce w przypadku powoda. Powód dochodził jednak odprawy w wysokości dwumiesięcznego wynagrodzenia, czyli 3.700,00 zł brutto (2 x 1.850,00 zł brutto).

Ponadto w myśl art. 171 k.p. w przypadku niewykorzystania przysługującego urlopu w całości lub w części z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy pracownikowi przysługuje ekwiwalent pieniężny. W tym zakresie, powód w toku postępowania ograniczył roszczenie do ekwiwalentu za 2 dni urlopu. Bezsporne było, że w 2016 r. wykorzystał on 22 dni urlopu, a w związku z tym, że stosunek pracy ustał 30 listopada 2016 r. przysługiwał mu w myśl art. 155¹ k.p. urlop wypoczynkowy w proporcjonalnej wysokości, czyli w łącznie liczbie 24 dni. Skoro więc wykorzystał 22 dni urlopu, to winien zostać mu wypłacony ekwiwalent za 2 dni (24 dni – 22 dni) niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. Nr 2, poz. 14 ze zm.), ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy, zwany dalej "ekwiwalentem", ustala się stosując zasady obowiązujące przy obliczaniu wynagrodzenia urlopowego, ze zmianami określonymi w § 15-19.

Współczynnik ekwiwalentu w 2016 r. wynosił 21,00 zł {[365 – (52 niedziele + 9 dni świątecznych + 53 dni wolne)] : 12 = 252 : 12 = 21}. Natomiast miesięczne wynagrodzenie powoda wynosiło 1.850,00 zł brutto. Zatem kwota ekwiwalentu za 1 dzień (8 godzin) wynosiła 88,09 zł (1.850,00 zł : 21,00 zł), czyli za 2 dni (16 godzin) powód powinien otrzymać ekwiwalent w wysokości 176,18 zł brutto (88,09 zł x 2 dni).

W tych okolicznościach, w ocenie Sądu, uznanie powództwa w niniejszej sprawie co do zasady nie było sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego lub miało na celu obejście prawa.

Reasumując w pkt I sentencji wyroku Sąd uwzględnił roszczenia powoda o wynagrodzenie za pracę oraz odprawę pieniężną, jak również ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w wysokości w jakiej ostatecznie je dochodził, tj. 176,00 zł brutto.

O odsetkach ustawowych za opóźnienie, Sąd orzekł w oparciu o art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p. Zgodnie z art. 85 § 2 k.p. wynagrodzenie za pracę jest płatne raz w miesiącu z dołu, nie później jednak niż w ciągu pierwszych 10 dni następnego miesiąca kalendarzowego. W związku z czym strona pozwana pozostawała w zwłoce z wypłatą wynagrodzenia od 11 dnia następnego miesiąca kalendarzowego, za który należało się powodowi stosowne wynagrodzenie i tak, za sierpień 2016 r. od 11 września 2016 r., za wrzesień 2016 r. od 11 października 2016 r., za październik 2016 r. od listopada 2016 r., za listopad 2016 r. od 11 grudnia 2016 r.

Natomiast odprawa pieniężna, podobnie jak ekwiwalent za niewykorzystany urlop stają się wymagalne z dniem rozwiązania stosunku pracy. Zatem w zwłoce z ich wypłatą strona pozwana pozostaje od dnia następnego, tj. od 1 grudnia 2016 r.

W pkt. II sentencji wyroku, Sąd oddalił natomiast powództwo w zakresie cofniętego przez powoda roszczenia o ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy (k. 68) ponad zasądzoną w pkt I sentencji wyroku kwotę 176,00 zł. Nie zaszyły bowiem podstawy z art. 203 k.p.c. do umorzenia postępowania w tym zakresie, gdyż cofając powództwo, powód nie zrzekł się roszczenia w tym zakresie, natomiast strona pozwana nie złożyła oświadczenia o wyrażeniu zgody na cofnięcie powództwa.

Sąd w tym zakresie, nawet przyjmując uznanie roszczenia przez stronę pozwaną uznał, że nie ma możliwości zasądzenia kwoty ponad 176 zł tytułem ekwiwalentu za urlop, gdyż takie roszczenie nie należy się powodowi z mocy prawa.

Orzeczenie o kosztach w punkcie III sentencji wyroku, znajduje podstawę w treści art. 98 § 1 k.p.c. zgodnie z którym, strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Reguła ta dotyczy także spraw rozpatrywanych przez sądy pracy.

W myśl art. 98 § 3 k.p.c. do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez Sąd osobistego stawiennictwa strony.

W niniejszej sprawie kosztami poniesionymi przez powoda, który wygrał proces, były koszty wynagrodzenia pełnomocnika go reprezentującego, które zgodnie z § 2 pkt 5 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800 ze zm.), wynosiły 2.700,00 zł.

O rygorze natychmiastowej wykonalności w pkt IV sentencji wyroku orzeczono na podstawie art. 477² § 1 k.p.c., zgodnie z którym zasądzając należność pracownika w sprawach z zakresu prawa pracy, sąd z urzędu nada wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności w części nie przekraczającej pełnego jednomiesięcznego wynagrodzenia pracownika. Z dokonanych ustaleń wynika, że średnie miesięczne wynagrodzenie powoda wynosiło 1.850,00 zł brutto.

W punkcie V sentencji wyroku nie uiszczonymi kosztami sądowymi w postaci opłaty od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony z mocy ustawy, Sąd mając na uwadze złą sytuację finansową strony pozwanej, na podstawie art. 113 ust. 1 u.k.s.c. obciążył Skarb Państwa.